



نارنگی کلمانتین با نام علمی *C. clementina* دورگی تصادفی بوده و منشأ آن کشور الجزایر و در سال ۱۳۰۹ برای اولین بار وارد ایران شده است. رقمی کند رشد است که از لحاظ اندازه تاج و قدرت رشد و نمو در حد متوسط است. تاج درخت به شکل گسترده بوده و در بخش بالایی مدور است. شاخه‌های کوچک‌تر این درختان باریک و ظریف و تقریباً بدون خار بوده و تاجی متراکم دارد. اندازه برگ‌ها بسیار متغیر ولی همگی نیزه‌ای و باریک و تا حدودی شبیه برگ‌های نارنگی ویلوفیل هستند. این رقم مقاومت خوبی به سرما دارد و در اغلب مناطق مرکبات خیز به شرط وجود گرده‌دهنده‌های مناسب (شامل ارقام دنسی، کینو، اورلاندوتانجلو و والنسیا هستند) می‌تواند باردهی خوبی از میوه‌های درشت و البته پربذر داشته باشد.

اندازه میوه‌ها در حد ریز تا متوسط بوده و قطر متوسط آن‌ها حدود پنج سانتی‌متر است. شکل میوه‌ها نیز متغیر است به گونه‌ای که از اندکی پخت تا کروی یا کشیده و گاهی نیز هرمی شکل در نوسان است که این تنوع شکل ناشی از نمو بخش گردن یا یقه میوه می‌باشد. در اغلب موارد، قاعده میوه‌ها گرد است ولی گاهی اوقات یقه‌دار یا گردن‌دار می‌شود. بخش انتهایی میوه به صورت تورفته بوده و گهگاه ناف کوچکی دارد. پوست میوه نازک بوده و اتصال نسبتاً محکمی به گوشت دارد ولی به راحتی قابل پوست‌گیری است و تا بعد از رسیدگی نیز حالت پف‌دار به خود نمی‌گیرد. سطح میوه صاف و براق است ولی به خاطر وجود غدد ترشح‌کننده مواد روغنی تا حدودی بافت سنگریزه‌ای به خود گرفته است. رنگ پوست نارنجی تیره تا قرمز بوده ولی شدت قرمزی آن به اندازه رقم دنسی نیست. تعداد پره‌ها در هر میوه ۱۰ تا ۱۲ و اندکی چسبیده به یکدیگر هستند. محور میانی میوه متوسط و باز است. رنگ گوشت نارنجی تیره و دارای بافتی ترد و پرآب با طعم شیرین و معطر است. تعداد بذرها کم تا متوسط است که بستگی به وضعیت دگرگرده‌افشانی و رقم گرده‌دهنده دارد. کلمانتین رقمی تک‌جنین است که لپه‌های آن اغلب سبزرنگ و گاهی سفید است. تک‌جنینی این رقم سبب گردیده تا از آن در برنامه‌های دورگ‌گیری به عنوان والد مادری استفاده شود. کلمانتین از لحاظ زمان رسیدگی رقمی زودرس محسوب می‌شود و از آن جایی که پوست پس از رسیدگی میوه رشدی نداشته و حالت پف‌دار به خود نمی‌گیرد، می‌توان میوه را تا چند ماه پس از رسیده شدن میوه روی درخت نگه‌داشت و کیفیت میوه تنها اندکی دچار کاهش خواهد شد. یکی از معضلات نارنگی کلمانتین وجود پدیده سال‌آوری است که باید با روش‌های باغبانی، مانند حلقه‌زنی شاخه‌ها (در زمان شکوفایی گل‌ها و فندقه شدن میوه‌ها و یا قبل از زمان گل‌انگیزی)، هرس و عرضه مناسب کودهای نیتروژنی آن را تعدیل کرد. از آن جایی که ضخامت پوست میوه کلمانتین در خاک‌های سنگین افزایش خواهد یافت، بهتر است این رقم در زمین‌های سبک پرورش داده شود.

